

HLAVA SEDMÁ.

Ustanovení všeobecná.

§ 59.

Dohlédací úřad.

Dohlédací úřad politický bdí nad řádným a včasným prováděním všech úředních úkonů volebním řádem obcí nařízených. Shledá-li nedbalost nebo nesprávnost, může, zachováváje pravomoc komisí v tomto volebním řádě ustanovených, úkon zcela nebo z části dáti provéstí vlastními orgány nákladem obce. Obec má pak právo pomoci na povoláních orgánech obecních.

§ 60.

Počet obyvatelstva.

Kde se v tomto zákoně mluví o počtu obyvatelstva, je rozhodný stav podle výsledků posledního všeobecného úředního sčítání lidu.

§ 61.

Formuláře.

Formuláře vyhlášek, protokolů volebních komisí, seznamů hlasovacích a legitimačních lístků dodá správa státní zdarma.

§ 62.

Osvobození od kolků a poplatků.

Veškerá podání, protokoly, námítky, stížnosti ve věci voleb a přílohy k nim, jakož i ověření podpisů voličů na kandidátních listinách (§ 21) a kandidátů (§ 27) jsou prosty kolků a, pokud nejde o ověření podpisů před notářem, i poplatků.

§ 63.

Zákon tento nabývá účinnosti zároveň s ústavní listinou.

§ 64.

Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr vnitra.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Staněk v. r.

v zastoupení nepřítomného ministra vnitra.

Čís. 124.

Zákon ze dne 29. února 1920

o složení a pravomoci senátu.

Článek I.

Složení senátu.

§ 1.

Senát republiky Československé skládá se ze 150 volených členů. Nikdo nemůže být zároveň členem sněmovny poslanecké a senátu.

Konají-li se volby do obou sněmoven nejpozději 4 neděle po sobě, nesmí nikdo kandidovati do obou sněmoven. Volba kandidáta přes toto ustanovení jest neplatná.

Je-li mimo případ právě uvedený ten, kdo již jest členem sněmovny poslanecké, zvolen senátorem, aneb naopak je-li ten, kdo již jest členem senátu, zvolen do sněmovny poslanecké, podrží mandát v oně sněmovně, jejímž členem byl zvolen později.

§ 2.

Pro volby do senátu platí ustanovení řádu volení do sněmovny poslanecké, pokud tento zákon neustanovuje jinak.

§ 3.

Právo voliti do senátu přísluší všem, kdož mají právo voliti do sněmovny poslanecké, jestliže překročili v den vyložení stálých seznamů voličských (zákon ze dne 19. prosince 1919, č. 663 Sb. zák. a nař.) 26. rok věku svého.

§ 4.

Za členy senátu mohou býti voleni státní občané Československé republiky bez rozdílu pohlaví, kteří v den volby dosáhli 45. roku věku svého, jsou aspoň 10 let státními občany Československé republiky a nejsou vyloučeni z práva voliti.

Pro volby, které se provedou do konce r. 1928, neplatí podmínka desetiletého státního občanství.

§ 5.

Volební období je osmileté.

§ 6.

Konají-li se volby do senátu nejpozději do 4 neděl po dni, kdy se konaly volby do sněmovny poslanecké, jsou obvodní volební komise a ústřední volební komise, které prováděly volby do této sněmovny, také povolány prováděti volby do senátu. Členy těchto komisí nesmějí však býti zástupcové stran, které neohlásily platných kandidátních listin pro volby do senátu, naopak buďtež komise ty doplněny zástupci stran, které nekandidovaly do sněmovny poslanecké, avšak ohlásily platné kandidátní listiny pro volby do senátu; při tom sluší užití předpisů §§ 9 a 11 řádu volení do sněmovny poslanecké.

Vyjma případ odstavce 1. nutno ustaviti nově obvodní volební komise i ústřední volební komisi.

§ 7.

V každém volebním kraji pro volby do senátu utvoří se krajská volební komise, o níž platí

obdobně ustanovení řádu volení do sněmovny poslancecké, jednající o krajské volební komisi.

Krajské volební komisi pro volby do senátu přísluší ve příčině voleb do senátu táž působnost, kterou má krajská volební komise, zřízená podle § 10 řádu volení do sněmovny poslancecké ve příčině voleb do této sněmovny.

§ 8.

Členy komisi, jež provádějí volby do senátu, mohou být v případě § 6, odstavec 1., také ti, kdož nemají práva voliti do senátu.

§ 9.

Volební kraje do senátu utvořeny jsou z volebních krajů poslancecké sněmovny, a to:

Volební kraj I. tvoří volební kraj prvý, se sídlem krajské volební komise v Praze; volí senátorů 23

Volební kraj II. tvoří volební kraj druhý a třetí, se sídlem krajské volební komise v Hradci Králové; volí senátorů 11

Volební kraj III. tvoří volební kraj čtvrtý a pátý, se sídlem krajské volební komise v Mladé Boleslavi; volí senátorů 15

Volební kraj IV. tvoří volební kraj šestý a sedmý, se sídlem krajské volební komise v Lounech; volí senátorů 14

Volební kraj V. tvoří volební kraj osmý a devátý, se sídlem krajské volební komise v Plzni; volí senátorů 15

Volební kraj VI. tvoří volební kraj desátý, jedenáctý a třináctý, se sídlem krajské volební komise v Brně; volí senátorů 17

Volební kraj VII. tvoří volební kraj dvanáctý a čtrnáctý, se sídlem krajské volební komise v Moravské Ostravě; volí senátorů 16

Volební kraj VIII. tvoří volební kraj patnáctý a sedmnáctý, se sídlem krajské volební komise v Turčanském Sv. Martině; volí senátorů 10

Volební kraj IX. tvoří volební kraj osmnáctý a devatenáctý, se sídlem krajské volební komise ve Sv. Mikuláši; volí senátorů 7

Volební kraj X. tvoří volební kraj dvacátý prvý, se sídlem krajské volební komise v Prešově; volí senátorů 5

Volební kraj XI. tvoří volební kraj šestnáctý a dvacátý, se sídlem krajské volební komise v Nových Zámech; volí senátorů 9

Volební kraj XII. tvoří volební kraj dvacátý druhý, se sídlem krajské volební komise v Těšíně; volí senátory 4

Volební kraj XIII. tvoří území Podkarpatské Rusi, se sídlem krajské volební komise v Užhorodě; volí senátory 4

§ 10.

Byl-li senát presidentem republiky rozpuštěn, nebo ukončil-li se jeho volební období, rozepíše ministerstvo vnitra nové volby, tak, aby byly provedeny do 60 dnů.

§ 11.

Zvoleným senátorům vydá ministr vnitra ověřující list, jež opravňuje zvoleného vstoupiti do senátu a účastniti se jeho jednání. Toto oprávnění pomijí, byla-li volba jeho prohlášena volebním soudem neplatnou.

§ 12.

Senát volí ze sebe v první schůzi, kterou zahajuje předseda vlády a řídí většinou nejstarší senátor, předsedu a dva místopředsedy.

Jednání senátu upravuje v mezích zákona o jednání řádě jednací řád, na kterém se usnáší senát. Pokud nebude usnesen, platí i pro senát jednací řád usnesený dosavadním Národním shromážděním.

§ 13.

Senátoři vykonají v první schůzi před volbou předsednictva do rukou předsedy vlády slib podle § 22 ústavní listiny. Odepření slibu anebo slib s výhradou má bez dalšího v zápětí ztrátu mandátu (§ 22 ústavní listiny).

Totéž platí o senátorech, kteří později vstoupí do senátu; slib skládají do rukou předsedy senátu.

§ 14.

Senátoři mají nárok na náhradu, jejíž výši stanoví zákon.

Pravomoc senátu.

§ 15.

Senát spolupůsobí při výkonu moci zákonodárné podle ustanovení ústavní listiny.

§ 16.

Senátu přísluší právo souditi na obžalobu sněmovny poslancecké:

1. presidenta republiky pro velezradu (§ 67 ústavní listiny),

2. členy vlády pro porušení ústavních a jiných zákonů (§ 79 ústavní listiny).

Článek II.

Prvé volby do senátu republiky Československé budou se konati s vyloučením volebního kraje dvanáctého a třináctého, jakož i s vyloučením okresu hlučimského ve volebním kraji sedmém, Vitorazska ve volebním kraji pátém, území Valčic ve volebním kraji šestém a s vyloučením území plebiscitu ve Spiši a Oravě.

Druhé a třetí skrutinium provede se při těchto prvých volbách bez ohledu na volby v těchto územích.

Území z prvých voleb vyloučená zvolí dodatečně na své volební období své senátory způsobem, který se upraví cestou řáizovací.

Vláda učiní opatření pro volbu legionářů a přikáže pravoplatně případné přebytké mandáty některému z volebních krajů.

Článek III.

Zákon tento stává se účinným zároveň se zákonem, kterým se uvozuje ústavní listina.

Provéstí jej přísluší ministru vnitra.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Staněk v. r.,

v zastoupení nepřítomného ministra vnitra.